

Murarz

711202

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

Murarz należy do najliczniejszej grupy pracowników, zatrudnionych w sektorze budownictwa. Wykonując bardzo ciężką pracę, buduje nowe obiekty, remontuje obiekty już istniejące, a także przebudowuje je lub odbudowuje, posługując się pracą rąk. Dokonuje także samodzielnie prac rozbiórkowych istniejących obiektów lub nadzoruje pracę pracowników budowlanych przy rozbiórkach.

Murarz zajmuje się murowaniem fundamentów, murów prostych, ścian warstwowych nośnych i działowych o różnych grubościach z różnorodnych materiałów budowlanych: cegły, kamienia, elementów betonowych, gipsowych i innych, przy zastosowaniu odpowiednich wiązań i spoin. Podczas murowania posługuje się podstawowymi narzędziami: kielnią do nakładania i rozprowadzania zaprawy, pacą do wyrównywania i wygładzania narzuconej zaprawy, młotkiem murarskim do rozbijania cegieł.

Przed przystąpieniem do zasadniczej pracy, murarz przygotowuje sobie, zgodnie z recepturą, odpowiednie do robót murarskich i tynkarskich zaprawy oraz dostarcza je na stanowisko pracy. Czynności te wykonuje ręcznie lub mechanicznie. Wykorzystuje do tego: wiertarkę i mieszadła do przygotowania zapraw, łopatę, betoniarkę i pojemnik na zaprawę. Murarz musi zadbać także o dobór właściwych rusztowań, ustawić je, a po zakończeniu prac murarskich, dokonać ich demontażu. Materiały budowlane i narzędzia transportowane są na miejsce pracy przy pomocy taczki i lin oraz krążków do podnoszenia ładunku.

Inne zadania murarza obejmują czynności związane z wykonywaniem otworów okiennych i drzwiowych z osadzaniem stolarki okiennej i drzwiowej wraz z parapetami, murowaniem kanałów dymowych i wentylacyjnych, wykonywaniem schodów, łuków, filarów, gzymsów i stropów, nadproży i sklepień wraz z przygotowaniem zbrojenia. Murarz wykonuje także prace izolacyjne w budowanych lub remontowanych obiektach. Do nich należą izolacje przeciwwilgociowe, cieplne i akustyczne w konstrukcjach ścian i fundamentów. Ponadto do ważnych zadań murarza należą czynności budowlane związane z wykonywaniem podłoży pod tynki, tynków na sufitach i ścianach wewnątrz i zewnątrz budowanych lub remontowanych obiektów, licowaniem ścian różnorodnymi materiałami, a także układaniem kostki brukowej.

Murarz dokonuje wstępnych obmiarów i wyliczeń przed przystąpieniem do właściwej pracy oraz stale kontroluje zgodność wykonania robót murarskich z dokumentacją. Wykonując pomiary odchyleń murów, używa on pionu i poziomnicy. Pomiary długości postawionego muru wykonuje za pomocą miary metrowej, natomiast do pomiaru grubości zapraw i tynków murarz używa warstwomierza. Murarz, wykonując pracę, na bieżąco czyta dokumentację: projekty, rysunki budowlane, konstrukcyjne i plany, dotyczące robót murarskich i tynkarskich.

Środowisko pracy

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Miejszem pracy murarza jest plac budowy i wnętrza budynków. Praca związana jest z niedogodną, wymuszoną pozycją ciała, stanem, dźwiganiem, schylaniem, ze zmiennymi warunkami atmosferycznymi, niekorzystnymi dla organizmu (ochłodzenie, przegrzanie), a także z przebywaniem na wysokości. Pracy towarzyszy hałas oraz miejscowe wibracje, wywoływane obsługiwanymi przez murarza narzędziami (wiertarka z mieszadłami). Charakter pracy stwarza także zagrożenia w postaci skręceń stawów, stłuczeń stopy, urazów stawu barkowego, upadków z wysokości, przewróceń, uderzeń o przedmioty (również spadające), zaproszeń oka, zachłapań twarzy, uderzeń elementów dźwigu. Chorobą zawodową są alergiczne choroby skóry, wywołane szkodliwymi metalami (chrom, kobalt, rzadziej nikiel), zawartymi w zaprawach murarskich, cemencie, betonie, farbách. Inne choroby, często występujące, na które narażony jest murarz to schorzenia kręgosłupa i obwodowego układu nerwowego.

Warunki społeczne

W większości sytuacji zawodowych praca ma charakter zespołowy przy współudziale innych murarzy, pomocników, robotników budowlanych i innych grup zawodowych. Wymusza to kontakty z ludźmi, polegające na wymianie informacji i konsultacjach.

Warunki organizacyjne

Murarz wykonuje pracę w stałych godzinach pracy w ciągu dnia. Praca może mieć charakter zmianowy, gdy murarz pracuje w ekipie budowlanej w sektorze górnictwa. Praca trwa 8 godzin, lecz niekiedy może wydłużyć się do 10 godzin. Bardzo często murarz wykonuje pracę w miejscach odległych od miejsca zamieszkania, co wymusza dojazd do pracy. Murarz nie pracuje w niedziele i święta, lecz sobota jest często normalnym dniem pracy. Murarz podlega przełożonym (majster, brygadzysta, kierownik budowy) i pod ich nadzorem wykonuje pracę. Niekiedy sam wydaje polecenia pomocnikom. Charakter pracy jest zrutynizowany. Ze względu na wykorzystanie w pracy narzędzi i sprzętu, występuje odpowiedzialność materialna za sprzęt. Natężenie pracy murarza uzależnione jest od warunków klimatycznych. Wzrost pracy występuje w okresie letnim oraz w sprzyjających pracy na zewnątrz warunkach pogodowych. W okresie zimowym praca wykonywana jest najczęściej wewnątrz obiektów.

Wymagania psychologiczne

Murarz w swojej pracy posługuje się rękami, wykorzystując narzędzia oraz obsługując sprzęt budowlany. Wymaga to wysokiego poziomu zdolności technicznych. Z bardzo wysoką sprawnością rąk związana jest też precyzja i szybkość w wykonywaniu pracy. Warunki pracy, związane z terminowością robót budowlanych, wymuszają posiadanie przez kandydatów na murarzy, umiejętności wykonywania pracy pod presją czasu. Murarz powinien także cechować się umiejętnością wykonywania pracy powtarzającej się, często monotonnej, o charakterze zrutynizowanym.

Murarz podczas pracy musi zapoznać się z dokumentacją budowy, na bieżąco dokonywać obmiarów i obliczeń oraz obsługiwać sprzęt budowlany. Z czynnościami tymi wiąże się konieczność posiadania umiejętności logicznego myślenia połączona z umiejętnościami technicznymi i rachunkowymi.

W celu uniknięcia wypadków, zachowania bezpieczeństwa podczas pracy i odpowiedniego reagowania w sytuacji zagrożeń, murarz powinien cechować się bardzo dobrą koordynacją wzrokowo-ruchową, a także refleksem. Niezbędne jest poczucie równowagi, widzenie stereoskopowe oraz wyobraźnia przestrzenna.

Murarz wykonując pracę na zewnątrz, narażony jest na niekorzystne, zmienne warunki pogodowe. Charakter pracy wymusza także wykonywanie czynności w niewygodnej pozycji ciała, stąd konieczne są takie cechy jak: wytrzymałość na długotrwały wysiłek i pracę w niewygodnej pozycji ciała. Z uwagi na konieczność pracy czasami na dużych wysokościach, osoba wykonująca ten zawód nie może mieć lęku wysokości.

Kandydat do zawodu murarza powinien charakteryzować się umiejętnością pracy w grupie, łatwością porozumiewania się. Murarz wykonuje pracę w zespole ludzkim, stąd niezbędna jest umiejętność rozmawiania i współtworzenia dobrej atmosfery w brygadzie. Współpraca pozwala na efektywną pracę. Bardzo ważna jest także umiejętność podporządkowania się innym ludziom (przełożonym) i ich poleceniom..

Ważnymi cechami przydatnymi w pracy murarza są również dokładność i sumienność w wykonywaniu zadań oraz dobra organizacja stanowiska pracy.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Aby wykonywać pracę na stanowiskach murarza konieczne są odpowiednie warunki fizyczne i zdrowotne. Murarz wykonuje bardzo ciężką pracę w niesprzyjających warunkach, stąd niezbędna jest wysoka odporność na choroby i dobra kondycja fizyczna. Nie znaczy to jednak, że murarz musi być osobą o atletycznej budowie ciała. Najważniejsza jest tutaj wysoka sprawność układu kostno-mięśniowego. Przed zatrudnieniem kandydat przechodzi specjalistyczne badania lekarskie w przychodniach medycyny pracy. Przy pracy na wysokości niezbędna jest ocena lekarza medycyny pracy, który orzeka, czy osoba może wykonywać taką pracę.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu są: choroby układu nerwowego, zaburzenia równowagi, brak odporności na lęk wysokości, padaczka, ciężkie wady wzroku, choroby układu krążenia (wady serca, nadciśnienie tętnicze), cukrzyca, schorzenia układu oddechowego (astma oskrzelowa), tendencje do omdlenia, schorzenia układu kostno-stawowego i mięśniowego ograniczające sprawność ruchową (skrzywienia kręgosłupa, choroby kończyn górnych, reumatyzm, osłabienie mięśni tułowia), schorzenia laryngologiczne (znaczące wady słuchu, choroby błędnika) oraz choroby skóry (przewlekłe choroby skóry, alergie skórne).

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Pracodawcy preferują osoby z wykształceniem zawodowym. Podstawowe kwalifikacje

uzyskuje się w zasadniczych szkołach zawodowych. Placówki oświatowe w większości miast posiadają w swej ofercie kształcenie w tym kierunku. Do szkoły przyjmowane są osoby, które nie ukończyły 18 lat, przedstawiły zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do zawodu, świadectwo ukończenia gimnazjum i podanie o przyjęcie do szkoły. Nauka w szkole zawodowej trwa 3 lata i połączona jest z praktyką zawodową. Ze względu na specyfikę zawodu kierunek ten wybierają chłopcy.

Młodzież w wieku 15-18 lat może kształcić się też w Ochotniczym Hufcu Pracy i uzupełnić wykształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum przyuczając się jednocześnie do wykonywania pracy lub zdobywając kwalifikacje zawodowe na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej. Osoby dorosłe mogą nabywać kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach zawodowych prowadzonych przez instytucje szkoleniowe.

Dodatkowymi atutami przy przyjęciu do pracy są: doświadczenie, prawo jazdy kategorii C, uprawnienia posadzkarza, glazurnika, płytkarza, operatora koparko-ładowarki. Osoby poszukujące pracy za granicą, posiadające umiejętność porozumiewania się w językach obcych, mają większą szansę na zatrudnienie poza granicami kraju.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Awans uzależniony jest od kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Osoba, która posiada świadectwo ukończenia gimnazjum oraz co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie albo posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej w kierunku związanym z zawodem, może ubiegać się o tytuł czeladnika.

O tytuł mistrza może ubiegać się:

- czeladnik posiadający minimum trzyletni staż pracy w tym zawodzie po uzyskaniu tytułu zawodowego albo łącznie przed i po uzyskaniu tytułu zawodowego minimum sześćioletni staż pracy w zawodzie oraz świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo
- osoba samodzielnie prowadząca działalność gospodarczą przez okres co najmniej sześciu lat w ramach zawodu murarza i posiadająca świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo
- osoba posiadająca świadectwo ukończenia szkoły średniej i tytuł zawodowy i mającaco najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie po uzyskaniu tytułu zawodowego.

Egzaminy czeladnicze i mistrzowskie przeprowadzają Izby Rzemieślnicze. Do egzaminów przygotowują poprzez szkolenia instytucje szkoleniowe (np. Zakłady Doskonalenia Zawodowego), a także Izby Rzemieślnicze. Egzamin składa się z części praktycznej i teoretycznej. Tylko osoba z wykształceniem wyższym może ubiegać się o uprawnienia budowlane.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W praktyce na podjęcie pracy murarza rzadko decydują się osoby po 45 roku życia.

Praca w zawodzie wymaga wysokiej sprawności fizycznej i dobrego stanu zdrowia. Pracodawcy preferują zatrudnienie osób, nieprzekraczających 45 roku życia. Osoby po 50 roku życia mogą znaleźć zatrudnienie, lecz muszą być aktywniejsi w poszukiwaniu pracy lub posiadać dodatkowe unikalne umiejętności lub uprawnienia, poszukiwane przez pracodawcę.

Osoby dorosłe mogą nabyć kwalifikacje po odpłatnym szkoleniu i zdaniu egzaminu uprawniającego do pracy w zawodzie. Szkolenia prowadzą instytucje szkoleniowe. Szkolenia bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy mogą być finansowane ze środków Funduszu Pracy lub środków unijnych. Szkolenia mają część teoretyczną i praktyczną, trwają minimum 250 godzin.

Możliwości zatrudnienia

Murarze pracują w przedsiębiorstwach budowlanych, remontowych i małych zakładach rzemieślniczych. Zatrudniani są także w górnictwie, przemyśle, drogownictwie. Murarz może również wykonywać pracę w ramach własnej działalności gospodarczej.

Zawody pokrewne

ZAWODY POKREWNE

Zawód pokrewny to taki zawód, który odpowiada w zakresie kwalifikacji zawodowi, w którym się wykształciło. Do najważniejszych zawodów pokrewnych murarzowi zaliczyć można następujące zawody:

- Tynkarz
- Posadzkarz
- Płytkarz-glazurnik
- Monter izolacji budowlanych
- Płytkarz
- Technolog robót wykończeniowych w budownictwie
- Technik budownictwa

Polecana literatura

POLECANA LITERATURA

1. „Murarstwo” część 1 i część 2, K. Kettler, wydawnictwo REA, 2002
2. „Murarz” Anna Kaczkowska, Wydawnictwo KABE, 2007
3. „Murarstwo i tynkarstwo” Włodzimierz Martinek, Edward Szymański, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 1999
4. „Budownictwo ogólne” Katalog rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych, Maciej Niedostatkiwicz, Tomasz Majewski, Małgorzata Skuza, Jerzy Bobiński, Wydawnictwo Politechnika Gdańska, 2006
5. „Murarstwo i tynkarstwo”, Leonard Urban, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 1983
6. „Budownictwo ogólne”, tom 1-3, Wydawnictwo Arkady, 2008
7. „Technologia robót murarskich i tynkarskich”, Leonard Urban, Państwowe

Wydawnictwa Szkolnictwa Zawodowego, 1977

8. „Materiałoznawstwo instalacji budowlanych”, Stefan Cieślowski, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 1974
9. „Budownictwo z technologią”, Jarosław Z. Mirski, Krzysztof Łącki, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 2007
10. „Budownictwo górnicze podziemne. Część I. Wykonywanie wyrobisk korytarzowych i komorowych”, Wacław Pękacki, Wydawnictwo Śląsk, 1971

Strony internetowe:

www.murator-dom.pl

<http://forum.dom.pl>

www.forumbudowlane.pl

www.4budowlani.pl